

Příklad praktické části písemné zkoušky

V tomto materiálu můžete vidět ukázkou toho, jak by měla být zpracována praktická (aplikační) část písemné zkoušky. Pro ilustraci jsem využila případ, který ještě nebyl řešen nikým v rámci povinnosti prezentace na cvičení. **TENTO PŘÍPAD JIŽ NENÍ MOŽNÉ NA CVIČENÍ ŘEŠIT.**

Zadání

Z hlediska současného znění zákonů posuďte, zda bylo vše v pořádku, jaké zákony mohly být v souvislosti s tímto případem jmenovány a jak se jejich klíčové části ve vztahu k tomuto případu vyjadřují (tj. proč to je nebo není dle zákona v pořádku).

Spor K. m. P. vs. ÚOOÚ – Knihovna shromažďovala o svých dětských uživatelích osobní údaje, mezi nimiž bylo také rodné číslo a údaje o škole, včetně třídy, což bylo zdůvodněno potřebou informací pro případné vymáhání škody při poškození majetku, resp. nevrácení půjčených knih s pomocí školy, aby byla jejich snaha úspěšnější a majetek ČR byl tedy lépe zachován.

Řešení ideální

1. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10. 2003 je zpracování rodného čísla v pořádku, ale zpracování údajů o škole je neodpovídá principu proporcionality, proto z hlediska zákona není v pořádku.
2. Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění
Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění
Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění
Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, v platném znění
3. Vysvětlení aplikace zákonné úpravy:

Oproti stanovisku Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 2/2002: Zpracování osobních údajů v souvislosti s činností knihovny, byť v revidované verzi z roku 2009, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10. 2003 vyjádřil názor, že **rodné číslo** může být knihovnou zpracováváno. Rodné číslo díky specifčnosti a zásadnosti z hlediska využití v kontaktu se státem má zvláštní úpravu v zákoně č. 133/2000 Sb., která zohledňuje nutnost tento údaj zvláštně chránit. Úřad pro ochranu osobních údajů ve sporu zopakoval svůj názor, že právě s ohledem na zvláštní úpravu knihovna nemůže rodné číslo shromažďovat, může pracovat jen se jménem, příjmením, datem narození a adresou, protože to k identifikaci stačí. Rodné číslo podle něj může knihovna shromažďovat se souhlasem zákazníka a s tím, že tento bude informován o dobrovolnosti poskytnutí tohoto údaje. Proti tomu podle Nejvyššího správního soudu knihovna má možnost rodné číslo shromažďovat, protože oproti ostatním údajům je neměnné, takže v případě problému jen ono může opravdu vést k přiřazení případného právního problému ke správné osobě, např. vymáhání knih či náhrady škody při jejich nevrácení.

Rodné číslo je tedy podle zde řešeného rozhodnutí možné shromažďovat knihovnou, spadá ještě do minima osobních údajů nezbytných pro účel daný v souvislosti s realizací služeb knihovny. Něco jiného je ale druhý typ informací, ke kterým se Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku vyjadřoval.

Knihovna argumentovala, že potřebuje u dětí **údaje o škole**, včetně třídy, s ohledem na ochranu majetku, protože pouze kontaktem přes školu je úspěšné vymáhání pohledávek k žákům. Soud ale dospěl k názoru, že knihovna si tímto jen usnadňuje práci, ale z hlediska zákona pro to není odůvodnění, proto shromažďovat tyto údaje s dodržáním zákona o ochraně osobních údajů nesmí.

Řešení minimální

1. Zpracování rodného čísla je v pořádku (jednoznačná identifikace pro účel), ale zpracování údajů o škole ne (k identifikaci nepomůže a pro účel vymáhání škody nejsou nezbytné).
2. Zákon o ochraně osobních údajů, v platném znění
Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, v platném znění
Občanský zákoník, v platném znění
Zákon o evidenci obyvatel, v platném znění
3. Vysvětlení aplikace zákonné úpravy:

Je diskutabilní, jestli **rodné číslo** může být evidováno, protože je **chráněno více než jiné osobní údaje** vzhledem k jeho využití, stabilitě (člověk má celý život stejné) a zneužitelnosti. To by jistě preferoval, kdo považuje ochranu soukromí za nejdůležitější, takže asi Úřad na ochranu osobních údajů. Na druhou stranu knihovna musí **chránit svůj majetek**, protože je to veřejný majetek a musí jednat jako řádný hospodář. A aby mohla vymáhat své finanční nároky na uživatelích, kteří jí udělali škodu, musí knihovna **jednoznačně** vědět a prokázat, **o koho jde**. Rodné číslo je stále stejné, takže vždy je ten člověk i po přestěhování dohledatelný a je po něm možné chtít náhradu. Při registraci uživatele je možné dostat i rodné číslo mezi ostatními údaji, registrací je dán **souhlas** s využitím pro stanovený **účel**, tedy i vymáhání náhrady škody.

Něco jiného je druhý typ informací. Knihovna si s **údaji o třídě a škole** může ulehčit vymáhání pohledávek, protože ve škole je dítě stále, do knihovny může přestat chodit, učitel asi má taky větší autoritu než knihovník, takže dítě k řešení spíš donutí. I bez těchto informací ale knihovna může po dětech škodu vymáhat, **není** to tedy **nutné pro účel**, jen pro usnadnění práce, což **nestačí** pro omezení soukromí dětí.